

неоднорідна як за характером, так і за глибиною ураження інтелекту. Поєднання одиночного у поєднанні із загальним і особливим дає змогу виявити характер відхилень у розвитку кожної особи. На цій основі будується система індивідуального підходу, що є одним із провідних принципів корекційно-виховної роботи; 6. Реалізація розумово відсталого особою своїх потенційних можливостей щодо розумового і фізичного розвитку безпосередньо залежить від часу включення її в навчальний процес, від його систематичності й інтенсивності.

Список використаних джерел :

1.Выготский Л.С. Основные проблемы дефектологии. Собрание сочинений: В 6-ти т. / Выготский Л.С. – М.: Педагогика, 1983. – Т. 5: Основы дефектологии / Под ред. Т.А. Власовой. – 1983. – С. 7., ил. – (Акад. пед. наук СССР).

2.Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (Рим, 4 листоп. 1950 р.) // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. - Амстердам-Київ : Українсько-Американське бюро захисту прав людини, 1996.

3.Європейські пенітенціарні правила від 11 січ. 2006 р. Рекомендація R(2006)2 Комітету Міністрів Ради Європи. – Донецьк : Донецький Меморіал, 2006.

ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОТРИМАННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Романенко Оксана Вікторівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології ННІПІ НАВС

Інтенсивний розвиток практичної психології в Україні супроводжується збагаченням змісту її основних галузей. Серед них особливе місце займає юридична психологія, що характеризується широким спектром функцій: психологічним забезпеченням правоохоронної діяльності, здійсненням психодіагностичної роботи, проведенням судово-психологічної експертизи. Професійна взаємодія психологів та правоохоронців у цьому процесі передбачає дотримання конфіденційності як одного з найбільш поширених моральних принципів. Разом із тим цей принцип не є абсолютним, оскільки крайні його тлумачення вдаються однаково непрофесійними [1; 2].

Принцип конфіденційності передбачає, що будь-яка інформація, повідомлена клієнтом психологові, не може бути передана без згоди клієнта в громадські або державні організації, приватним особам, у тому числі родичам і друзям. Однак нагромадження суперечливих даних підтверджує, що це правило може мати виключення. Психолог у ряді випадків повинен мати право розголошувати інформацію, отриману від клієнта, наприклад, у випадку загрози життю й здоров'ю кого-небудь. При здійсненні консультативного процесу важливо заздалегідь погодити з клієнтом можливість аудіо- й відеозапису, спостереження через дзеркало Гезелла (однобічного бачення), присутність на консультації інших осіб. Без згоди клієнта це виключається. Принципово іншою є ситуація судово-психологічної експертизи, яка перебудовує всі традиційні завдання взаємодії психолога та клієнта за типом соціальних задач та носить примусовий характер.

Достатньо поширеними є ситуації, коли людина звертається до психолога з метою вирішення певної моральної дилеми, наслідками якої може стати загроза власному життю чи життю інших людей. У таких випадках психолог має керуватися такими правилами конфіденційності, з усвідомленням їх можливої гнучкості та варіативності застосування:

1.Інформацію про клієнта можна використати тільки в професійних цілях. Ця інформація повинна використовуватися тільки для блага клієнта.

2.Матеріали консультативних зустрічей у формі, в якій вони не можуть заподіяти шкоду інтересам клієнта, психолог може використати у своїй

професійній науковій або викладацькій діяльності. Вони не попадають під правило конфіденційності.

3.Орієнтуючись на захист прав людини та збереження таємниці, консультант у певних випадках може не надавати інформацію про клієнта правоохоронним органам, якщо цим не порушуються права третіх осіб.

4.Конфіденційність обмежена правом консультанта на збереження власної гідності й безпеки своєї особистості.

5.Конфіденційність обмежена правами третіх осіб і громадськості.

Вимога конфіденційності може бути порушена за таких обставин

1.Необхідність госпіталізації клієнта.

2.Злочинні дії (наси́льство, розбещення, інцест тощо), чинені над неповнолітніми.

3.Участь клієнта й інших осіб у поширенні наркотиків та інших злочинних діяч.

4.Підвищений ризик для життя клієнта або інших людей.

З'ясувавши в процесі консультування, що клієнт представляє для когось серйозну загрозу, психолог зобов'язаний:

-вжити заходів для захисту потенційної жертви або жертв;

-проінформувати про небезпеку її саму (або її батьків та близьких);

-правоохоронні органи;

-психолог має повідомити клієнтові про свої наміри.

Список використаних джерел

1. Абрамова Г.С. Практическая психология: Учебник для высшей школы. – М., 2003. – 490 с.

2. Основы практичної психології / Під ред. Панка В.Г. – К., 2006. – 531 с.

ТЕМПЕРАМЕНТАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Рева Олена Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології ННІПІ НАВС
Ляцковська Каріна Володимирівна, студент магістратури ННІПІ НАВС

В контексті психологічного забезпечення професійної діяльності працівників правоохоронних органів вагоме місце займає вивчення професійно важливих якостей співробітників ОВС. Серед провідних професійно значущих психологічних якостей юриста, крім високих рівнів соціалізації особистості, інтелектуального розвитку, емоційно-вольової стійкості чинне місце займає комунікативна компетентність особистості. Одним з її важливих компонентів є формування індивідуального стилю спілкування. Знання особливостей індивідуального стилю спілкування та оптимальне використання їх є запорукою успішного розв'язання завдань професійної діяльності.

Кожна людина має свій, цілісний стиль спілкування, що накладає цілком пізнаваний, характерний відбиток на її поведінку і спілкування в будь-яких ситуаціях та професійній діяльності. Він відбиває саме особливості спілкування людини, що характеризують її загальний підхід до побудови взаємодії з іншими людьми.

Концептуальні основи розробок проблеми індивідуального стилю спілкування пов'язані із працями В.С.Мерліна, Т.Є.Аргентової, Є.В.Руденського, К.Левіна та інших вчених, які розглядали індивідуальний стиль спілкування як систему психологічних засобів і прийомів діяльності з урахуванням природних, індивідуальних і особистих характеристик. Індивідуальний стиль спілкування залежить від різних моментів — від індивідуально-типологічних особливостей особистості, від історії життя самої людини, від ставлення до інших людей, від того, яке спілкування